

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Morbis multa vitia impediri, virtutesq[ue] promoueri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

CAPVT XXVIII.

Duodecima morborum causa, ut per eos non solum vicia deponantur, sed etiam varia virtutes exercentur.

Estat Chrysoſtomus, morbos corporis à Christo non niſi propter morbos animi fuiſſe curatos; quid ni, etiam propter eodem curandos, immiſſos? non enim niſi infirmi ad medicum cucuriſſent. Quemadmodum autem vna premitur, ut vinum fluat, ita benignitas Dei premit peccatores, ut ex eis lachrymæ exprimantur. Lachrymæ verò ſunt baſamū, quo ſanantur omnia vulnera animarum. Itaque ex morbis non ſolum bonitas miſerentis Dei cognoscitur, & nos ad pœnitentiam adducit; verum etiam animæ recuperant ſanitatē, & diuinis viribus mirificè corroborantur. Atque hoc eſt, ni fallor, quod voluit dicere Paulus, quando ſcripſit: *Cum infirmor.* tunc potens ſum, quia corporis infirmitate interiores animæ vires redduntur potentiores, atque ex imbecillitate & vetuſtate hominis exterioris, interior nouis viribus, ex hoſte noſtro domeſtico, carne videlicet debilitata & fracta, acquiſitis, fit vegetior. Qua de cauſa & Plato, pro Academia ſua, non locum amœnum & floridum aëremque ſalubrem, ſed humidum & paluſoſum fertur elegiſſe, minusque ſanum; dicens, hunc eſſe longe ad philoſophandum aptiorem; eò quòd corpore malè affecto, animus benè afficeretur; qui plerumque corpore luxuriante, & ipſe inſoleſcit. Quare adeò locum illum amauit, ut eum, ne ad vitæ quidem prolongationem vellet deſerere. Verba Æliani ſunt: *Cum Academia diceretur locus eſſe peſtilens, & medici conſiliū darent, ut in Lycæum ſcholam transferret, nequaquam obtemperauit, dicens: Atqui ego producenda vita cauſa, ne in Atho quidem ſummitatem tranſmigrare velim.* Multis nimia ſanitas inſaniæ cauſa fuit. Et certè multa vicia indigent membrorum ſanitate viribusque corporis, ut quæ ex audacia, aut nimio concupiſcentiæ feruore oriuntur. Rarò alterum in duellum prouocabit podagricus; numquam latrocinij ſe alet paralyticus. Cacoſtomachus non onerabit ſe crapula. Nec periclitatur de ebrietate, qui vini nauſeam

I.
S. Chryſoſt.
hom. 28.

2. Cor. 12. 10.

Ælii. lib. 2.
variar. c. 10.

nauseam patitur. Nec in Venerem feretur. quem corporis dolores non sinunt cogitare de voluptate. Quia autem homo conditus est ad beatitudinem consequendam, impeditus ne corpus percipere possit delectationem, animi delectationem quaerit, & inuenit, multarum enim virtutum occasio est inualetudo.

II.

Eugipp. 2.
pud Sur.
& Ianuarij.

Eugippus Abbas refert, S. Seuerinum multos varijs languoribus ac ærumnis affectos liberasse; quod cum audiret Bonus eius Monachus, oculorum imbecillitate vehementer vexatus, eum adibat, ut orationibus illius & ipse medelam posceret. Dicebat igitur: *Aduentitios & externos gratia salutaris sentire profidia, sibi verò nullam opem aliquatenus exhiberi.* Cui Seuerinus respondit: *Fili mi, non tibi expedit ab hac oculorum molestia liberari, & aciem corporei luminis habere perspicuam; quin potius ora, ut obtutus vegetetur interior.* Quid enim? an non magis grata & iucunda lux illa interna esse debet, qua per amplissima cæli spatia mente vagaris, quàm corporeum hoc lumen, quod tibi cum brutis commune est, & ea tantum, quæ ante pedes sunt, cernere vales? Plerumque, qui oculos longè lateque in fines terræ mittunt, mentem amittunt. Præstat ergo corpore, quàm animo esse cæcum. Inter externa corporis bona, nihil homini charius est oculis, & tamen Christus dixit:

Matth. 5. 29.

Quòd si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs te: expedit enim tibi, ut pereat unum membrorum tuorum, quàm totum corpus tuum mittatur in gehennam. Fuit inter profanos, qui oculos sibi exculpfit, ut posset philosophari: cur homines altiora sperantes, non patienter ferrent, immò beneficij loco haberent, si cæci esse sinantur, ut possint diuina speculari? immò ne oculis venena hauriant? *Ut vidi, ut perij, ut me malus abstulit error!* inquit ille. *Accidit, ut surgeret David de strato suo post meridiem, & deambulare in solarium domus regia, viditq; mulierem se lauantiem: ex aduerso super solarium suum, erat autem mulier pulchra valde.* Notum est, quid inde euenerit. Mutatus est, quasi Medusam aspexisset. Quàm illi profuisset, si tunc oculis caruisset? Non sine causa lamentatus est ille: *Oculus meus depredataus est animam meam in cunctis filiabus urbis meæ.* Quis ægrè fert, si ab eo prædones amoueantur?

Virgil. Eclog.
8.

2. Reg. 17. 2.

Thren. 3. 51.

III.

Tempore pestis, corrupto aëre, libenter & diligenter claudimus